

Rada ERÚ

Energetický regulační úřad

Masarykovo nám. 5, 586 01 Jihlava

Č. j.: 12303-19/2016-ERU

V Jihlavě dne 26. září 2017

Rozhodnutí

O rozkladu pana [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE] (dále též „účastník řízení“), proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 12303-14/2016-ERU (sp. zn. OSR-12303/2016-ERU) ze dne 27. dubna 2017, kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, rozhodl, že se účastník řízení dopustil spáchání trvajících správního deliktu dle § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona, a uložil mu pokutu ve výši 30 000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč, Rada Energetického regulačního úřadu (dále též „Rada“) jako nadřízený správní orgán Energetického regulačního úřadu podle § 17b odst. 10 písm. b) energetického zákona rozhodla v souladu s § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), na návrh rozkladové komise, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

Rozklad pana [REDAKCE], se sídlem [REDAKCE] proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 12303-14/2016-ERU ze dne 27. dubna 2017 (sp. zn. OSR-12303/2016-ERU) se zamítá a napadené rozhodnutí se potvrzuje.

Odůvodnění:

I. Průběh řízení

Energetický regulační úřad z moci úřední a na základě vlastních zjištění zahájil proti účastníkovi řízení správní řízení, ve kterém vydal dne 8. prosince 2016 příkaz pod č. j. 12303-3/2016-ERU. Tímto příkazem shledal účastníka řízení odpovědným ze spáchání správního deliktu dle § 91 odst. 2 písm. c) energetického zákona, konkrétně porušení povinnosti zaregistrovat se do 30 dnů od udělení licence na výrobu elektřiny u operátora trhu, a udělil mu za to pokutu ve výši 60 000 Kč, uložil opatření k nápravě spočívající v povinnosti účastníka řízení zaregistrovat se ve lhůtě 30 dnů u operátora trhu, tj. společnosti OTE a.s., a uhradit náklady řízení ve výši 1 000 Kč.

Proti tomuto příkazu podal účastník řízení dne 16. prosince 2016 včasný odpor, na základě kterého byl příkaz zrušen a v řízení bylo pokračováno.

V rámci řízení účastník řízení ve svých písemných vyjádřeních uvedl, že příkaz byl vydán na základě neúplně zjištěných skutkových okolností, a to výlučně v jeho neprospěch. Rovněž poukázal na okolnost, že s ním již dříve bylo zahájeno správní řízení před Energetickým regulačním úřadem pod sp. zn. LIC-01807/2014-ERU o zrušení licence účastníka řízení, v jehož rámci si správní orgán vyžádal vyjádření společnosti OTE, a.s., a společnosti ČEZ Distribuce, a.s., k tomu, zda je výrobná účastníka řízení v provozu. Z toho účastník řízení dovodil, že společnost OTE, a.s., pracovala s jeho licenci, jako by šlo o licenci registrovanou. Pokud by tomu tak nebylo, úřad nebo operátor trhu by na toto účastníka řízení upozornili. Účastník řízení též uvedl, že Energetický regulační úřad má tzv. signalizační povinnost upozornit jej jakožto držitele licence na jeho případná pochybení, pokud se o nich v rámci jiného řízení dozví. Sám má za to, že jeho licence je řádně registrována k 1. únoru 2005.

Ke svým tvrzením účastník řízení doložil Energetickému regulačnímu úřadu listinu, označenou jako „Věc: Žádost o zápis registrace“ datovanou 24. ledna 2005, jejímž adresátem byl Operátor trhu s elektřinou a.s. Z této listiny dle účastníka řízení jednoznačně vyplynulo, že řádně splnil svoje povinnosti ohledně zápisu registrace. Zároveň zpochybnil úplnost databáze operátora trhu.

Energetický regulační úřad si opatřil kopie listin ze spisu vedeného pod sp. zn. LIC-01807/2014-ERU, a dále si vyžádal vyjádření operátora trhu k listině „Věc: Žádost o zápis registrace“, zejména k tomu, zda operátor trhu tuto žádost eviduje a jak s ní bylo naloženo. Společnost OTE, a.s., jakožto operátor trhu, se písemně vyjádřila k žádosti tak, že účastník řízení není v současnosti registrován a nemá přiděleny registrační identifikátory, jeho žádost není evidována, v roce 2005 probíhala registrace zasláním registračního formuláře, který byl k dispozici na webových stránkách operátora trhu, společně s kopií licence na výrobu elektřiny. Po registraci byly účastníkovi řízení přiděleny identifikátory a byl o své registraci operátorem trhu informován.

Následně účastník řízení v reakci na výzvu, aby označil a doložil důkazy na podporu svého tvrzení, že splnil svoji povinnost registrovat se u operátora trhu, uvedl, že žádost odeslal doporučeně na adresu operátora trhu, a protože se mu nevrátila, má za prokázané, že byla řádně doručena. Další důkazy pak neoznačil ani nedoložil.

Dne 17. ledna 2017 byla k žádosti účastníka řízení rozhodnutím Energetického regulačního úřadu č. j. 00722-3/2017-ERU zrušena licence účastníka řízení na výrobu elektřiny, toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 3. února 2017 a založeno do spisu ve věci.

Poté Energetický regulační úřad vyrozuměl účastníka řízení o možnosti vyjádřit se ke shromážděným podkladům a doložit své aktuální majetkové poměry. K tomu účastník řízení doložil potvrzení o jeho zdanitelných příjmech ze závislé činnosti u zaměstnavatele Macháček – MABET s.r.o. za rok 2016, výpis výsledovky společnosti Macháček – MABET s.r.o. za rok 2016 a výpis výsledovky podnikatele [REDAKCE] za rok 2016.

21. března 2014, jakož i 20. února 2017, vedlo správní orgán k závěru, že povinnost operátora trhu zaregistrovat účastníka řízení a vést jej v evidenci registrovaných účastníků trhu vůbec nevznikla. Pochybnost účastníka řízení o kompletnosti databáze tak nebyla shledána relevantní. Námitka chybějící listiny dokazující udělení licence účastníkovi řízení byla shledána nepřipadnou vzhledem k tomu, že podkladem rozhodnutí byl výpis z evidence licencí na výrobu elektřiny, přičemž evidence licencí vedená Energetickým regulačním úřadem je dostupná způsobem umožňujícím dálkový přístup z jeho vlastních webových stránek.

Energetický regulační úřad vyhodnotil předmětný správní delikt jako společensky škodlivý v míře vyšší než nepatrné, a to vzhledem k délce porušení příslušného ustanovení a neudržitelnosti stavu na trhu s elektřinou, pokud by k danému protiprávnímu jednání docházelo běžně. Registraci u operátora trhu přitom označil za stěžejní povinnost výrobce elektřiny, na kterou jsou navázány další povinnosti vůči operátorovi trhu. Energetický regulační úřad vzal v úvahu i to, že účastník řízení od 3. února 2017 již není držitelem licence na výrobu elektřiny, jakož i to, že se jedná o fyzickou osobu podnikající, která provozovala provozovnu s celkovým elektrickým výkonem ve výši 0,022 MW.

Energetický regulační úřad neshledal podmínky pro zbavení se odpovědnosti účastníka řízení za spáchání správního deliktu, neboť tento zjevně neprokázal, že by vynaložil veškeré požadovatelné úsilí, aby porušení právní povinnosti zabránil.

Ohledně ukládané pokuty ve výši 30 000 Kč pak Energetický regulační úřad přihlédl ke střední závažnosti správního deliktu, dané délkou protiprávního stavu a možným následkům, pokud by se takové jednání stalo běžným. Jako polehčující okolnost vyhodnotil dobrovolné odstranění protiprávního stavu účastníkem řízení ještě v průběhu řízení, jakož i to, že účastník řízení porušil právní předpis v rámci působnosti Energetického regulačního úřadu poprvé. Při stanovení výše pokuty pak Energetický regulační úřad přihlédl též k účastníkem řízení doloženým majetkovým poměrům, přičemž shledal stanovenou výši pokuty za dostatečně odstrašující, zároveň však pro účastníka řízení nikoli likvidační.

III. Rozklad účastníka

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č.j. 12303-14/2016-ERU (sp. zn. OSR-12303/2016-ERU) ze dne 27. dubna 2017, doručenému účastníkovi řízení dne 2. května 2017, podal účastník řízení dne 15. května 2017 rozklad, a to proti všem jeho výrokům, přičemž navrhl, aby bylo napadené rozhodnutí v celém rozsahu zrušeno.

Účastník řízení namítl nezákonnost napadeného rozhodnutí z důvodu nedostatečně zjištěného skutkového stavu, nesprávných právních závěrů, jednostranného výkladu zjištěných skutečností výlučně v neprospěch účastníka řízení, nehodnověrnosti důkazních zdrojů a opomenutí vyhodnotit další skutečnosti, na které účastník řízení v jeho průběhu upozorňoval. Energetický regulační úřad tak měl dle účastníka řízení porušit ustanovení §§ 50, 51 správního řádu.

Účastník řízení dále uvedl, že dle jeho profesních zkušeností a okolností tohoto případu považuje seznam všech registrovaných účastníků trhu za ne zcela hodnověrný, a nemůže tak být rozhodujícím důkazem ve věci.

Účastník řízení dále zopakoval svůj argument, že žádost o zápis registrace odeslal doporučeně na adresu tehdejšího operátora trhu, zásilka se mu nevrátila, tak měl za to, že žádost byla řádně doručena adresátovi. Účastník řízení je tak přesvědčen, že byl v období od 1. února 2005 do 11. prosince 2016 registrovaným účastníkem trhu, a tuto skutečnost mohl správní orgán kdykoli zjistit, resp. ověřit, zda registrace je či není v souladu se zákonem a vyzvat případně účastníka řízení ke zjednání nápravy.

Dle účastníka řízení má být tento potrestán za něco, co nebylo uvedeno v seznamu registrací, ačkoliv účastník řízení tvrdil naprostý opak. K tomuto se účastník řízení dovolával zásady materiální pravdy a poukázal opětovně na ne zcela hodnověrné důkazy.

Účastník řízení má za to, že Energetický regulační úřad musel mít pochybnosti o úplnosti a kompletnosti všech dat v Seznamu registrovaných účastníků trhu, a pokud tyto pochybnosti existovaly, nemohl se účastník řízení dopustit správního deliktu. Úřad oproti tomu vyšel dle účastníka řízení jednostranně pouze z tvrzení operátora trhu, že mu žádost o zápis registrace nebyla doručena.

IV. Řízení o rozkladu

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a s předepsanými náležitostmi. Na základě podaného rozkladu Rada po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 89 odst. 2 správního řádu přezkoumává odvolací správní orgán soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem.

Rozklad účastníka řízení byl podán 15. května 2017. S účinností od 1. srpna 2017 došlo ke změně § 17b energetického zákona, kdy v čele Energetického regulačního úřadu nadále již není a ve smyslu § 17b odst. 1 písm. c) energetického zákona, ve znění účinném do 31. července 2017, o opravných prostředcích nerozhoduje předseda Energetického regulačního úřadu, ale v souladu s § 17b odst. 10 písm. b) energetického zákona Rada Energetického regulačního úřadu.

Po přezkoumání napadeného rozhodnutí Rada dospěla k závěru, že prvostupňové rozhodnutí v době jeho vydání vychází z řádně zjištěného skutkového stavu, neboť podstatné okolnosti pro posouzení možného spáchání správního deliktu, spočívajícího v povinnosti zaregistrovat se do 30 dnů od udělení licence na výrobu elektřiny u operátora trhu, vzniklé držitelům licence na výrobu elektřiny počínaje dnem 30. prosince 2004, tj. zjištění, že účastník řízení byl k tomuto datu držitelem platné licence na výrobu elektřiny, jakož i to, že v následné době až do 11. prosince 2016, resp. 2. února 2017, se nikdy platně nezaregistroval u operátora trhu a nestal se registrovaným účastníkem trhu, byly bez všech pochybností prokázány.

To, že byl účastník řízení v době od 1. ledna 2002 do 2. února 2017 držitelem licence na výrobu elektřiny č. ██████████, vyplývá dle Rady z úřední evidence Energetického

regulačního úřadu, jakož i z příslušných rozhodnutí o udělení licence, resp. o jejím zrušení na žádost účastníka řízení. Existence licence vyplývá *a contrario* i z rozhodnutí o zastavení řízení vedeného u Energetického regulačního úřadu č. j. 01807-15/2014-ERU ze dne 14. srpna 2014, o zrušení licence č. [REDAKCE]. Ostatně účastník řízení sám tuto skutečnost nezpochybňuje.

Ohledně závěru, že se účastník řízení u operátora trhu nikdy platně nezaregistroval a nestal se registrovaným účastníkem trhu, vyšel Energetický regulační úřad primárně z veřejně dostupných údajů operátora trhu, konkrétně ze seznamu registrovaných účastníků trhu, přičemž vyšel ze skutečnosti, že účastník řízení v tomto seznamu nefiguruje. Účastník řízení měl po podaném odporu proti příkazu možnost se k tomuto vyjádřit a uvedl, že doporučeným dopisem ze dne 24. ledna 2005, označeným jako „Věc: Žádost o zápis registrace“ a adresovaným operátorovi trhu, svoji povinnost registrace splnil. K tomu účastník řízení doložil kopii této listiny.

Energetický regulační úřad písemně vyžádal u operátora trhu údaje potřebné k ověření tvrzení předkládaných účastníkem řízení. S takto získanými informacemi následně seznámil účastníka řízení a vyzval jej k doložení důkazů na podporu tvrzení, že skutečně splnil svoji povinnost a u operátora trhu se registroval. Účastník řízení však již k tomuto další důkazy neoznačil ani nepředložil.

Dle Rady tak Energetický regulační úřad učinil dostatečná zkoumání k jednoznačnému závěru ohledně chybějící registrace účastníka řízení. Nad rámec uvedeného pak Rada dodává, že povinnost účastníka řízení registrovat se u operátora trhu nelze v žádném případě redukovat pouze na podání, resp. doručení vlastní žádosti o registraci. Je zcela přiměřené očekávat od držitele licence, že bude znát a plnit svoji povinnost se registrovat u operátora trhu a seznámí se s postupem registrace, včetně toho, že má obdržet příslušné registrační identifikátory, potvrzení registrace, a následně plnit své evidenční a ohlašovací povinnosti vůči operátorovi trhu. Pokud se v daném případě účastník řízení bez dalšího spolehl na to, že jeho žádost o registraci byla řádně přijata a vyřízena, aniž by o tomto měl a uschoval jakýkoli doklad či potvrzení, pak pochopitelně nese riziko toho, že v případě pochybností svoji řádnou registraci neprokáže. Ověření registrace je přitom běžným úkonem, který mohl účastník řízení učinit kdykoli bez sebemenších obtíží, a předejít tak, popř. napravit situaci, ve které porušuje příslušné právní předpisy.

Z obsahu podaného rozkladu není jasné, v čem konkrétně účastník řízení spatřuje nesprávnost právních závěrů, proto Rada pouze konstatuje, že právní závěry Energetického regulačního úřadu ohledně právního postavení účastníka řízení, jakožto držitele licence na výrobu elektřiny, vzniku jeho povinnosti registrovat se u operátora trhu, povinnosti účastníka řízení tuto registraci řádně doložit, popř. prokázat, že vynaložil veškeré požadovatelné úsilí, aby stavu, kdy nebyl jakožto držitel licence na výrobu elektřiny registrován u operátora trhu, zabránil, odpovědnosti účastníka řízení za tento protiprávní stav, jakož i společenské škodlivosti a závažnosti správního deliktu a úvah o výši pokuty ve vztahu k majetkovým poměrům účastníka řízení, má za souladné s příslušnou právní úpravou a rozhodovací praxí a přiléhavé skutkovému základu.

Námítky účastníka řízení ohledně jednostrannosti vyhodnocení shromážděných důkazů, nižší hodnověrnosti evidence registrovaných účastníků trhu vedené operátorem trhu, jakož i nevyhodnocení dalších skutečností označených účastníkem řízení má Rada za nedůvodné. Není pravdou, že by při přijetí závěru o neprovedené registraci, resp. nedoručení žádosti o zápis registrace, vyšel Energetický regulační úřad výlučně z tvrzení operátora trhu. Operátor trhu ani netvrdí, že mu účastník řízení žádost o zápis registrace doručil či nedoručil, pouze písemně stvrdil, a to opakovaně v letech 2014 a 2017, že jeho žádost v písemné formě neexistuje, a že účastník řízení nebyl zaregistrován jako účastník trhu a nebyly mu přiděleny příslušné identifikátory. Účastníkovi řízení byla v rámci řízení dána možnost označit a doložit jakékoli další důkazy k prokázání toho, že svoji žádost o zápis registrace operátorovi trhu skutečně odeslal, a že tato byla adresátovi doručena, toto však neučinil. Hodnocení důkazů v daném případě nelze označit za jednostranné. Pokud zde není důkaz (podací lístek, dodejka, podací číslo, potvrzení registrace) prokazující odeslání a doručení žádosti o zápis registrace, pak jsou v daném případě úvahy o menší míře hodnověrnosti evidence registrovaných účastníků trhu vedené operátorem trhu bezpředmětné. Rada neshledala, že by Energetický regulační úřad opomenul kteroukoli z relevantních skutečností označených účastníkem řízení. Sám účastník řízení přitom jím namítané nevyhodnocení dalších skutečností jím označených blíže nespecifikoval.

Rada se zcela ztotožňuje s názorem Energetického regulačního úřadu, že tento nemá vůči držitelům licence notifikační (účastníkem řízení užit obdobný termín „signalizační“) povinnost ohledně případných porušení jejich povinností vyplývajících z právních předpisů. Je obecně platnou zásadou, že neznalost práva neomlouvá. V daném případě se navíc jedná o účastníka řízení v postavení podnikatele, který provozuje licencovanou činnost, a je tedy povinen znát a dodržovat vedle obecných právních předpisů i specifickou právní úpravu licencované činnosti včetně povinností držitele licence. Energetickému regulačnímu úřadu je dle § 18 odst. 1 písm. a) energetického zákona uloženo vykonávat dozor nad dodržováním energetického zákona, resp. jím uložených povinností. Zároveň ve smyslu § 18 odst. 3 energetického zákona v případě zjištěných porušení povinností ukládá za tato porušení pokuty a opatření k nápravě, je-li třeba odstranit protiprávní stav. Oznamovat dotčeným subjektům porušení právních povinností, či trvalý protiprávní stav bez toho, že by Energetický regulační úřad konal ve smyslu § 18 odst. 3 energetického zákona, by tak bylo porušením zákona.

K námitce účastníka řízení ohledně možných pochybností ze strany Energetického regulačního úřadu o kompletnosti seznamu všech registrovaných účastníků trhu pak Rada opakovaně uvádí, že Energetický regulační úřad v reakci na tvrzení účastníka řízení o tom, že se v lednu 2005 u operátora trhu zaregistroval zasláním listiny „Věc: Žádost o zápis registrace“, toto ověřil písemným dotazem u operátora trhu, zjistil též, jaký byl tehdy obvyklý postup registrace, a vyzval s náležitým poučením účastníka řízení, aby ke svému tvrzení označil a doložil další důkazy, aby toto mohlo být prokázáno. Energetický regulační úřad tak implicitně připustil, že v průběhu procesu registrace účastníka řízení mohlo dojít k pochybení na straně operátora trhu, a tedy je zde i možnost nekompletnosti seznamu registrovaných účastníků trhu. Proto takovou možnost prošetřil, avšak k prokázání toho, že by byla předmětná listina „Věc: Žádost o zápis registrace“ byt' jen odeslána na adresu

operátora trhu, v průběhu řízení nedošlo. Za takových okolností nelze bez dalšího dovodit pochybení operátora trhu ve vztahu k účastníkovi řízení a jím tvrzené registraci. Rovněž nelze z daného skutkového stavu zpochybňovat správnost a úplnost seznamu registrovaných účastníků trhu jako takového. Účastník řízení sám označil seznam, cit. „za ne zcela hodnověrný“, a to, cit. „s ohledem na své profesní zkušenosti a další okolnosti případů“, v průběhu řízení však žádné konkrétní skutečnosti či okolnosti, ze kterých by bylo možné kompletnost seznamu zpochybnit, netvrdil, a neoznačil ani nedoložil důkazy k jejich případnému prokázání. Energetický regulační úřad tak dle Rady nepochybil, pokud za daného skutkového stavu kompletnost seznamu registrovaných účastníků trhu ve vztahu k účastníkovi řízení a tomuto řízení, tj. že účastník řízení sám v seznamu není uveden, považoval za nepochybnou.

V. Závěr

Po přezkoumání napadeného rozhodnutí Rada dospěla k závěru, že toto vycházelo z řádně zjištěného skutkového stavu, bylo posouzeno a vydáno v souladu s právními předpisy a náležitě odůvodněno, a proto návrh na jeho zrušení zamítla a napadené rozhodnutí potvrdila tak, jak je uvedeno ve výroku shora.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí se podle § 17b odst. 11 energetického zákona nelze dále odvolat.

Ing. Vladimír Outrata, v. r.
předseda Rady Energetického regulačního úřadu

Obdrží:

